

Lahja vsek žetlek in velja za polno vred ali v Mariboru s poljanjem na dom za celo leto 20 K, pol leta 20 K, za četrt leta 10 K. Izven Jugoslavije 30 K. Poština se pošlje na upraviteljsko "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroška cesta št. 5. List se dopolnjuje do odpovedi. Naročnina se plačuje naprej. — Telefon št. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udaje "Kajol tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upraviteljsvo sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Cena inseratov po dogovoru. Za večkratne oglašne primeren popust. Nezapre reklamacije so pošiljane prosto. — Telefon št. 220. —

3. številka.

Maribor, dne 20. januarja 1921.

55. letnik.

Gre za našo kožo.

Silno težak je položaj, v katerem se sedaj nahaja naš slovenski kmet, delavec in obrtnik. Po krivdi demokratov, liberalcev, samostojcev in rdečkarjev nam Slovencem nosejo dati deželne samouprave, t. j. avtonomije. Samo iz Beograda nas hočejo komandirati. A ne samo to, grozno visoki davki, ki nam jih je naprtil liberalni, finančni minister, nezmerna draginja raznih potrebščin, vse to žene mnoge v obup. Kaj bo?

Treba je, da naše ljudstvo ohrani na eni strani mirno kri, a na drugi pa da vladi in demokratskim mogotcem v Beogradu na glas pove, da se na tak način ne pusti več guliti in pritiskati. Kako zahteve moramo staviti nam je za vzgled odbor Kmetске zveze pri Sv. Janžu na Dravskem polju. Dne 6. januarja so kmeti poslali pismo, ki ga radi važnosti v celoti priobčimo.

Hočemo samoupravo Slovenije.

Zahtevamo samoupravo za Slovenijo, ker spoznavamo, da bo le pri samoupravi mogli imeti kmeti in delavsko ljudstvo zadostnega vpliva na zakonodajo in vlado.

Dajte nam starostno zavarovanje.

Naši poslanci naj se z vsemi močmi zavamejo za splošno starostno zavarovanje.

Za izvoz živine!

Pomanjkanje krme in silno visoka cena krme (kg po 2 K) ter sila za denar sili mnoge posestnike, da morajo prodati živino; ker domačih kupecev ni, izvoz pa je silno težak ter še itak onemogočen vsled visoke izvozne carine, se ne more živina prodati in cene ji padajo; med tem ko drugim rečem rastejo. Zato je neobhodno potrebno in nujno zahtevamo, da naj vlada dovoli izvoz konj in druge živine ter zniža izvozno carino vsaj za tri četrtine, ali pa to za določen rok ali določeno število sploh ukine. Ker je bilo lani malo krme, so zdaj prizadeti zlasti manjši posestniki, ter morajo prodati za nizko ceno živino, ker si niso mogli kupiti dovolj krme, pozneje, ko nastopi paša, pa bi jo morali drago nazaj kupiti. Sicer pa je splošna tožba, da se živina (zlasti goveda in konji) ne more prodati, naravno bi torej bilo, da se odpre drugod trg za njo, če je domači prenasaden.

Krona mora biti enakovredna z dinarjem!

Zahtevamo, da se razmerje med dinarjem in krono vendar enkrat u-

redi pravično, t. j. da bo krona enakovredna sestri dinarja.

Vlada, primi verižnike in izsesalce ljudstva!

Kakor nas vlada z razmerjem 1:4 odira, tako nas trgovci pri raznem blagu, daji je v zadnjih mesecih naš denar vendar nekoliko pridobil na vrednosti (zlasti nasproti nemško-avstrijskem in tudi italijanskemu) in na svetovnem trgu cene že nekaj časa podajo, vendar blago po naših trgovinah ni cenejše, ker trgovci n. pr. v Nemški Avstriji kupijo, bi moralo pri nas biti za tri četrtine ceneje kot tam; a naši trgovci prodajajo nam za isto število jugoslovanskih kron kakor so dali nemško-avstrijskih, "delajo" torej 75%. Naj bi se vendar malo gledalo na to!

Zato zahtevamo, da se naj podpirajo zadrage; naj se tem dovoli pred drugimi nakup obleke, železa t. dr. nujnih potrebščin in znižati carina, da bodo mogle ceneje oddajati, potem bodo tudi trgovci "šli dol", kakor so v spomladi 1919.

To bi bilo menda najizdatnejše sredstvo zoper draginjo omenjenih reči. Pri nizkem kurzu nem. avstrijske krona bi zdaj, dokler je še tam kaj dobiti, najbolj kazalo tam dovoliti nakup in sicer čimprej. Amerikanci in drugi porabljajo to ugodno priliko; mi pa po "modrosti" slavne vlade nagi in bosi škilimo čez mejo, odkoder bi lahko dobili trikratcenejšo obleko in železo, če bi bilo vladi kaj za bedno ljudstvo.

Proti krivično in neenakomerno predpisanim davkom!

Posebno burna je bila debata o osebnih dohodnini, ki se neenakomerno, pristransko predpisuje, kar povzroča silno razburjenje. Največkrat tako-sterijo: čimveč otrok ima kmet, tem večjo dohodnino mu predpišejo. Odkorniki so sklenili sledeče: ta davek naj se odpravi, saj je že drugod dovoli, ako pa že mora biti, naj se predpiše po arih (po velikosti posestva z ozirom na katastro, čisti donos.) Skupaj z drugim davkom, da ne bo treba posebej napovedovati in posebnega naloga pošiljati, kar ravno toliko razburja vsakega. Če bi se predpisal na zgoraj omenjeni način, seveda od določene velikosti n. pr. od 10 hektarov naprej, bi bili vsi bolj enakomerno za deti. Ni napačna ta misel. Eden odbornik je tudi predlagal, da se naj naprosi g. Vesenjaka, da bi vnovič v "Slov. Gospodarju" praktično razpravo napisal o osebnih dohodnini, kako se napove, kaj se računa za dohodek, kaj se sme kot stroške odračunati itd.

Bi bilo potrebno, ker si skoraj nihče ne shranjuje posameznih števil.

Proti nezmernemu pljančevanju!

Odbor je sklenil zahtevo, da naj Kmetiska zveza odločno glavarstva po ziva, da gostilne strogo nadzorujejo, da naj bodo med službo božjo ali še boljše ob nedeljah in praznikih sploh zaprte.

Kaj bo s sirolinskim denarjem!

Ljudi močno skrbi kaj bo s sirolinskim denarjem, ki so ga sodnije čalo brez vedenja otrok in varuhov ali proti njihovi volji, brez dovoljenja dali za vojno posojilo. Zdaj nimajo obresti, ne morejo rabiti svojega denarja, ne vejo, kaj bo z dedščino. Sklenila se je zahteva, da naj se za to otroke nekaj stori, se jim izplačujejo obresti in zagotovi vrnitev njihovega denarja. Na ljudstvo bi zelo dobro vplivalo, da bi se vlada vsaj kaj izrekla in reveže rešila mučne negotovosti.

Advokati in zdravniki.

Zemljoradniki vulgo samostojni so sklenili, da bi se naj advokati podražavili, to se pravi, da bi jih plačevali potom davkov. Bolj neumne zahteve pač samostojni poslanci v Beogradu niso mogli skleniti. Kako pride davkoplačevalec do tega, da bo samostojnim pravdarjem in prepečem pomagal plačevati advokate! Ali ne bi bilo bolje, da bi se zdravniki podražavili, to je, da bi imelo ljudstvo brezplačno zdravniško pomoč. To bi bilo nekaj, kar bi res koristilo kmetickemu in delavskemu ljudstvu!

Kaj je z zavarovanjem zoper požare?

Naše uredništvo je dobilo od več strani vprašanja: Kaj je s tujimi zavarovalnicami, ali veljajo zavarovalne pogodbe z raznimi nemškimi, židovskimi in ogrskimi zavarovalnimi družbami? Po deželi se klatijo agenti tujih zavarovalnih družb in hočejo še tudi naprej speljati naše ljudi na židovske limanice. Uredništvo "Slov. Gospodarja" se je v tej zadevi obrnilo na posebnega strokovnjaka v zavarovalnih zadevah, kateri nam odgovarja sledeče:

Takoj po prevratu je naša vlada postavila vsa podjetja podanikov in družb sovražnih držav pod nadzorstvo in sekvester. Tako so sedaj pod sekvestrom tudi vse zavarovalnice, ki imajo svoje sedeže v Nemčiji, Nemški Avstriji in Ogrski. Tem družbam je bilo zabranjeno zavarovanje v Jugoslaviji, dokler ne dobijo na novo za-

prošenih koncesij in dokler ne založijo v Jugoslaviji zahtevanih visokih svot za jamstvo vseh zavarovanj v naši državi. Tuje družbe se le malo ozirajo na to odredbo naše vlade, vlada sama težko kontrolira postopanje zavarovalnic, ker so sekvestri navadno zelo malopazljivi.

Da ne pridejo naši posestniki v slučaj nesreče v veliko zgubo, jih opozarjamo, da naj pri tujih zavarovalnicah ne povisujejo zavarovalnih svot še manj pa, da bi zavarovali na novo svoje imetje pri tujih zavarovalnicah, ki so pod sekvestrom.

Kmalu se bo med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo sklenila trgovinska pogodba in tedaj se bo končoveljavno tudi rešilo vprašanje zavarovalnic, ki so izven naše države.

Da bodo naši ljudje na jasnem, omenimo glede zavarovanja še sledeče:

srbskih pisateljev in največjih mož našega naroda sploh. Prevesti lučem ta življenjepis in priobčiti našemu ljudstvu, hoteč mu dati sliko onih časov in ljudi, ko se je porajala sedanja Srbija. Ne iščite v njem ne poduka n ne zabave, vzemite ga samo kot sliko naše preteklosti in naše usode. Prevesti hočem kolikor mogoče natanko, kajti samo v tem slučaju bo mogoča verna in zvesta slika. Seveda bo pa to na škodo slogu in jeziku.

Hajduki so bili napol razbojniki, napol narodni junaki, ki so igrali v rekdanjih časih med balkanskimi kršćanskimi narodi veliko vlogo. Bili so to mladeniči in moške, ki so pred turškim nasiljem zbežali v gozde in gore, se zbirali v majhne čete in napadali, ter ropali Turke, a včasih so bili pa tudi domačinom nadležni. Poveljnik se je imenoval harambaša, a hajduška četa haramija, podpoveljnik je bil bulubaša. Navaden hajduk se je zval le samo momak (mladenič-junak). Hajduhovali so od sv. Jurija do sv. Martina, prezimovali so po vaseh pri zaupnikih, ki so jih skrivali, a poleti jim pomagali z raznimi tajnimi obvestili. (Dalje prih.)

Piruhi.

Spisal Jos. Premk.

(Konec)

Takrat se ji je zazdelo, da čuje od nekoč oddaljene glasove, planila je k oknu, a samo enkrat se je še začelo tam nekje iz dalje kakor zategel klic nato je zopet utihnilo vse.

Rozaliki je zastala kri v žilah, in sama ni vedela zakaj, saj morda ni bilo ničesar, skovor je skovikal tam nekje ali je zapiskal čez vrhove veter — a njej se je zdelo, da je čula glasove vašnjocih fantov.

V zvoniku je udarilo dvanaest in še je bila Rozalika pri oknu.

Ze jo je začelo zebsti, ker hladna je bila noč, tam od lesov je pihal mrzel veter, nebo je bilo čisto, kakor umito.

Naposled je zaspala, da sama ni vedela kdaj.

Naenkrat se je zmajalo ozračje in močan pok se je začel tam od konca vasi: fantje so z možnarji naznanjali jutro velikonočne nedelje.

V zvoniku se je zganilo in zabubalo — dan; Rozalika je planila iz po-

otelje še v polsnu in prvo, česar se je zavedla, je bilo, da Franceta ni bilo pri oknu.

Kako st je veselila tega jutra, ko to zopet povzdignila na koru svoj lep glas, a sedaj so se ji prsi krčile neznane strahu... Tistikrat jo je pa obšla težka misel — morda se je samo šalil in ima v mestu že — kakšno drugo...

Hitro se je opravila vsa zmedena, vsa žalostna in skoro prva je bila v cerkvi, ker vedela je, da pride gotovo tudi France.

Počasi se je cerkev napolnila in tudi na kor so prišle že vse pevke. Velicastno so gorele luči, množica se je tlačila k oltarju, a enega je pogrešalo Rozalikino oko...

Samo fantje so se vedli tako nezako čudno: prišli so in so zopet odšli in tako resni, skoro zamišljeni, so bili njih obrazi, da je obšla Rozaliko temne slutnja.

Ko je zapel župnik "Aleluja", je ostalo na koru vse tiho, samo nekaki jok se je začel od tam gori.

Prijateljica je povedala Rozaliki na uho, da so v pretepu fantje okoli polnoči zabodli — njenega Franceta.

Začudena je obstajala pred cerkvijo množica, tudi orožniki so že prišli in nekaj so jih vklenili.

Stancarjev Jokelj pa, ki mu je bila vsaka stvar za šalo, je dejal, da je vrinesel France iz mesta svoji ljubici — krvave piruhe.

Hajduk Veljko Petrovič.

(Srbsko spisal Vuk Stefanovič Karadžić — prevel dr. L. Lenard.)

Stari slavni srbski pisatelj Vuk Karadžić je priobčil življenjepis hajduka Veljka, ki se je bojeval pod Crnim Jurijem, dedom našega sedanjega vladarja in pomagal pri prvi osvoboditvi Srbije izpod turškega jarma. Ta spis je značilen za takratne razmere in ljudi, iz njega odseva surovi prirodnostni značaj, od vseh blažilnih moči prosvete neoprejšena duša srbskega kmeta onih časov z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi; razvidne so težke razmere, v katerih je živel srbski narod, ko je dvignil orožje za svojo svobodo. Pisan je s težko roko in z okornim slogom srbskega kmeta Vuka Karadžića, ki je iz lastne moči in z lastno izobrazbo postal eden največjih

Pod sekvestar so prišle tuje zavarovalnice okoli 1. januarja 1919. Zavarovalne pogodbe, ki so bile sklenjene s tujimi zavarovalnicami pred uvedbo sekvestra, t. j. pred novim letom 1919 ostanejo v veljavi, dokler ne poteče doba zavarovanja. Pogodbe pa, ki so jih sklenili naši ljudje z agenti tujih zavarovalnic po 1. januarju 1919, so neveljavne. Ako ima kdo zavarovano svoje imetje pri tujih zavarovalnicah s pogodbo, ki jo je sklenil pred 1. januarjem 1919, torej ne more odstopiti od tuje zavarovalnice, dokler ne poteče zavarovalna doba. Vsak tak zavarovaneec pa lahko sklene pri neki domači (jugoslovanski) zavarovalnici na podlagi pogodbe s tujo zavarovalnico, pogodbo na povisek zavarovanja. Ta povisek velja do tistega časa, dokler ne poteče pri tujih zavarovalnicah sklenjena pogodba. Na primer: Ti imaš zavarovano pri tujih zavarovalnicah tvoje poslopje in premičnino za svoto 4000 kron do 1. januarja 1927. Ti vidiš, da je ta svota za vrednost tvojega imetja daleč prenizka. Se streho si ne moreš na novo napraviti, če pogoriš, s svoto, ki ti jo plača v avstrijski valuti tvoja tuja zavarovalnica. Kaj boš napravil? Povisaj svoje zavarovanje pri domači zavarovalnici. Kot tako ti priporočamo Vzajemno zavarovalnico proti požarnim škodam v Ljubljani. Vzajemna zavarovalnica ima skoraj po vseh župnijah svoje zastopnike. Za Slovensko Stajersko sta glavni za stopstvi v Celju in v Mariboru. Če hočete na novo zavarovati ali povisati zavarovanje, ali ako hočete imeti kakšno rojastnino, zadostuje, da pišete dopisnico z naslovom „Zastopstvo ljubljanske Vzajemne zavarovalnice v Mariboru (ali Celju)“.

Politični ogled.

JUGOSLAVIJA. Minuli petek 14. t. m. je otvoril konstituanto regent in prečital zbranim poslancem svoj prestoni govor, v katerem izroča zboru pozdrave kralja Petra in želi, da ustvari nova ustava pravico vsem delom troimenega naroda. Te slovesne otvoritve konstituante so se udeležili zastopniki vseh tujih držav in vsi novoizvoljeni poslanci razven: radikalci, komunisti, socialni demokrati in republikanci. Vsi Pašičevi izkusi, da bi razven radikalov in demokratov pritegnil v vlado še kakšno drugo politično skupino, so bili doslej zaman. — Vsi freznejši poslanci vseh struj so se odločno postavili proti pri-segi in so za izpremembo postavili. Ako se bo izprememnil od prejšnjega tla-de vsiljeni poslovnik, se bo dalo pri-tegniti k sodelovanju tudi radikalov. Osnova se je sedaj poseben odsek, ki se bavi z izdelovanjem načrta o spre-membi poslovnika. Dokler ne bo ta načrt predložen, je odgodena konstituanta in je bila zadnja seja dne 17. t. m. — Jugoslovanski klub, Hrvatska zajednica in muslimani, vsega skupaj 60 poslancev, je osnovalo skupno opo-zicijsko skupino, ki zahteva spre-membo poslovnika in večino dveh tre-tjin za sprejem ustave. — Proti, pri-jatelj Slovencev in naše samouprave, je bil izvoljen predsednikom srbske radikalne stranke.

AVSTRIJA. Avstrija bo skorogo-tovo razpadla radi ničevih financ in pomanjkanja prehrane v kar najkraj-šem času. 24. t. m. bo v Parizu pose-bna konferenca, kjer se bo sklenilo: Ali bo podprla ententa Avstrijo z de-narjem in z živili, ali jo dovolji, da se ta združi z Nemčijo, kar dandanes zahtevajo vsi Avstrijci, ali pa življe-nja nezmožno Avstrijo razdeli med sosedne države? Usoda Avstrije se bo odločila v nekaj dneh.

ITALIJA. Prosta in samostojna reška država ni več oblegana od Ita-lije. Promet na Reko je prost in od-pri. Reko so zapustili d'Annunzijeve arditi in baje v četrtek sam Gabrijel d'Annunzio, ki se bo naselil v Pari-žu. — Tudi oni kraji, ki pripadejo po mirovni pogodbi z Italijo nam, pa so sedaj še zasedeni od Italijanov, bodo izpraznjeni v kratkem.

FRANCIJA. Na Francoskem so dobili novo vlado pod predsedstvom Pereta.

RUSIJA. Ukrajinci se vedno bolj punitajo proti boljševikom. Ukrajinska pobuna se je razširila že preko štirih gubernij. Boljševiška vlada se trudi

na vso moč, da bi zatrla z vojaško si-lo vstaško gibanje, pa je vse zaman. Ukrajinski vstaši so doslej zajeli vse proti njim poslano vojaške oddelke in jih razorožili, boljševiške kolovodje pa postrelili.

PERZIJA. Perzijski šah (vladar) je odstopil in v Perziji dobijo sovjetsko vlado po ruskem vzoru.

Tedenske novice.

VSEM CENJENIM NAROČNI-KOM, ki do konca tega meseca niso vsaj deloma poravnali naročnine za tekoče leto, se bo ustavil list, kajti draginja je velika in tudi mi moramo vse stroške plačati naprej. „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 40 K, za pol leta 20 K, za četrt leta 10 K. Za inozemstvo stane „Slov. Gospodar“ ce-loletno 50 K.

ODLIKOVANJE. Generalu Mat-siru so izročili potom vojnega ministr-stva vojni križec češkoslovaške repu-blike.

TAJNISTVO Kmetijske zveze v Celju. Da se radi obilega dela razbre-meni tajništvo v Mariboru, se je sod-ne okraje: Celje, Vransko, Gornjigrad Soštanj, Slov. Gradec, Konjice, Sma-rje, Rogatec, Kozje, Brežice, Sevnica in Laško preuredilo strankino tajniš-tvo v Celju. Tajništvo v Celju vodi g. M. Krajnc. Pisarna je v poslopu ho-tela „Beli vol“, I. nadstropje. Krajevni odbori KZ iz vseh gorej navedenih okrajev so podrejeni tajništvu v Ce-lju.

VPRASALNE POLE je poslalo tajništvo Kmetijske zveze na vse kraje-vne organizacije. Izpolnite pole in nam jih nemudoma vpošljite, ker jih potrebujemo za statistiko. — Tajniš-tvo KZ.

PODUČNI TEČAJ za naše or-ganizatorje in voditelje izobraževal-nih, gospodarskih, političnih in delav-skih organizacij se je vršil dne 17. t. m. v Rušah. Zastopane so bile žup-nije Ruše, Selnica in Sv. Lovrenc. Predavala sta prof. Vesenjaki in taj-nik Žebot. Enak tečaj se je vršil dne 19. jan. v Jarenini.

BLAGO, ki odvzame finančna straža na meji tihotapcem, navadno potem prodajo trgovcem in mešetarjem. To so po največ Nemci in nemčurji. Naše zvesto slovensko ljudstvo je ra-di tega čudnega postopanja zelo ogor-čeno. Naši neprijatelji se nam v pest smejejo in se celo norčujejo iz naših ljudi, češ: „Kaj pa imaš ti od tvojega jugoslovanstva. Glej jaz pa kljub te-mu, da sem Nemec, delam kšefte!“ Tako so n. pr. pred tedni prodali pri Gornjem Cmurku najhujšim Nemcem celo proesijo zaplenjenih konj. Slo-venec pa še o prodaji ni obvestil ni-so. Na Plovču so tihotapec P. odvzeli cel voz soli. Radovedni smo, ali bodo to sol zopet prodali nemškim in nem-čurškim verzičnikom. Slovensko ljud-stvo zahteva od pristojne oblasti od-govora v tej zadevi.

SOCIALIST KISOVAR znižuje davke! V Rogozi pri Hočah so tako srečni, da imajo socialdemokratskega poslanca Kisovarja. Moč je imel ob Božiču in Novem letu shode v marib. okolici. Kričal je, da bo on znižal — davke. To je sama gola farbarija. G. Kisovar je šel v Beograd s svojimi rdečimi in samostojnimi sodrugi ki-mat. Tukaj doma se usti, a v Beogradu v bojazni, da ne zgubi poslanske dijete, kima vsemu, kar diktirajo de-mokratski ministri in bankirji. Se ust ni odprl, da bi se znižali davki, ki tako mučijo ubogo ljudstvo. Pač pa je bil Kisovar eden tistih, ki so vkljub nagobčniku, ki ga daje poslovnik po-slancem, prisegel s samostojneži vred-takoj, ko jo je primahal v Beograd. In doma se sedaj širokousti kot ljud-ski prijatelj!

SOKOLSKO „jedinstvo“. Med Sokoli vlada res neka nesloga, kar dokazuje zagrebški „Hrvat“, ki dozna-va, da imajo v Zagrebu dva različ-na Sokola. Prvo društvo ima svoj se-dež na Wilsonovem trgu, dopisuje v latinici in zaračunjava članarino v kronah, drugo društvo pa se nahaja v Bogovičevi ulici in dopisuje v cirilici ter računa v dinarjih. Torej: Hrvat-ski Sokoli grede svoja pota in Srbi tudi po lastnih! Pač slaba vzajem-nost!

POGREB. Vsled groze globoko ginjeno, naznanja podpisano pod-jetje vsemu ljudstvu našega planeta

nesrečo Samostojne kmetijske stranke, katere se je dne 9. januarja 1921 ob 5. uri popoldne pri Sv. Miklavžu bli-zu Ormoža, po dolgem potuhnjemem bolehanju vsled sovražstva do klerikal-cov, prevedena s tlažilom goriških črešenj smrtno ponesrečila. Pogreb nesrečnice se je vršil še isto noč po Atilovem načinu iz hiše žalosti (go-stilna g. Golenka, kjer se je vršil shod 24 mož). V sprejedu je s poveše-nimi glavami in dolgimi solzečimi gla-sovi klaverno stopal od Sv. Bollenka došli štab na skupno samostojno po-kopališče v Rakitje ob Dravi. Nagrob-ni govor je držal neki Vrtojbecan. Ma-sa zadušnica, kakor tudi druge po-grebne ceremonije se bodo brale pri-kopanju štorov v križiškem logu. — Pogrebno podjetje tvrdke goriških čre-šenj in vrtojbskih štorov.

OTVORITEV ŽELEZNICE Konjice—Zreče. Dne 15. t. m. se je vršila otvoritev železniške proge Kon-jice—Zreče. S tem se je izpolnila že dolgoletna želja prebivalstva zgornje Dravinjske doline. Postajališči dobijo tudi vasi: Gabrovlje in Radana vas. Glasom objave v uradnem listu se bo postajališče v Gabrovljah glasil: Gabrole; Nemci pišejo: Gabrolle — ljudstvo izgovarja: Gabrovlje, v slo-venščini je tudi udomačenapisava Ga-brovlje; ne vemo, zakaj južna želez-nica imena pači. — K temu poročamo še to-le: Ko je bila svoj čas otvorena proga Poljčane—Konjice, je takratna uprava južne železnice povabila k tej otvoritvi tudi zastopnika Cerkve in du-hovščine konjiškega okraja v osebi ta-kratnega dekana v Konjicah, vlč. g. Jerneja Voha. Sedaj se pa to ni zgo-dilo. Med tem, ko so bili povabljeni zastopniki raznih uradov in društev, duhovščina ni bila povabljena. Vodja okrajnega glavarstva v Konjicah je bil pravčasno obveščen o tem zapo-stavljanju, vendar ni ukrenil prav ni-česar. Vemo, da gospodom pri južni železnici in liberalnim krogom v Kon-jicah ne diši, da bi duhovščina kot zastopnica Cerkve kje v javnosti na-stopila, vendar prav odločno ugovar-jamo zoper to zapostavljanje. Konjiški liberalci so zopet enkrat pokazali svo-je pravo lice. Ravno ko to pišemo, se nam še poroča, da je g. župnik in du-hovni svetovalec v Zrečah, naprošen od zreške občine, progo celo blagoslo-vil, česar so se naši liberalci menda najbolj bali; tako so bili njihovi na-črti temeljito prekrizani.

ZELEZNICA Ljutomer—Ormož ali Središče. Te dni čitamo v listih, da se v bližnji bodočnosti zgradi v Sloveniji več novih železniških prog. Imenuje se proga Rogatec—Krapina. Kaj pa je s podaljšanjem železnice iz Ljutomera do Drave? Naj se izvede potem ta proga do Ormoža ali Sredi-šča, samo izvesti se mora čimprej. To vendar ne gre, da bi eden najboljših kosov zemlje, t. j. našo Mursko polje in Slovenske gorice bilo brez zveze z ostalim svetom. In železnica ob Soti? Tudi ta se mora izvesti. Ta proga je gotovo važnejša kot marsikatera dru-ga, ki so že projektirane.

ZVISANJE železniških tarifov. Ministrstvo saobračaja je sklenilo pa-višati tarife za osebni in za tovarni promet, ker se z dosedajnimi tarifi ne doseže kritje izdatkov. Za izvozno bla-go bodo določene posebne ugodnosti, da naš izvoz pri tem ne bo trpel. Ra-dovedni smo, ali bo tudi tokrat dosti v Korošec kriv, da so zvišali železniške tarife?

SAMOMOR. Preteklo nedelje je v svojem stanovanju v Jenkovi ulici v Mariboru izvršil samomor bivši kolarški mojster Anton Rokavec. Kot vzrok samomora se navaja neozdravljiva bo-lezen.

VLOM V KLET. Pred nekaj dnevi so v lomili neznani zlikovec v zadržno klet pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, ki je last Spodnještajerske Ljudske posojilnice. Tatovi so prišli do vina na ta način, da so steno kle-ti predrti ter zlezli skoz luknjo v nje-no notranjost. Ukradeno je približno 75 litrov vina. Vino so odnesli skoz vrata. Storitve dosedaj še niso izse-čili.

ZLOCIN na Silvestrovo. V Skorklji pri Trstu je tamošnji ponoč-ni čuvaj Atilij Gjurgjevič na Silve-strovo s strelom težko ranil svojo bi-všo ljubinko, ki nato zvezal roki in nogi ter jo vrgel v bližnji vodnjak.

Zločinec je že priznal storjeno ludo-delstvo.

UMRLA je v Hrastniku 13. t. m. soproga znanega veleposesatelja Roša. Bila je dobra žena, vsled bole-zni je zadnji čas veliko trpela. N, v m. p. l. Rqdbini pa naše sožalje.

OKROŽNA gradbena sekcija v Ptuj ustanovljena. Ugodilo se je že-lji prebivalstva, da se je v Ptuj u-stanovila okrožna gradbena sekcija, koji stoji na čelu g. inženir Vanek. S tem je ustrezno tolikokrat slavljeni zahtevi, da dobimo v Ptuj strokovnja-ka za ceste in mostove, ker dosedaj nismo imeli nobenega.

PODPORE iz okrajne blagajne. Okrajni zastop v Ptuj je v seji dne 13. januarja 1921 sklenil darovati za uboge šolarje v ptujskem okraju 10.000 K, da se nakupijo šolske knji-ge.

POPRAVILO MOSTOV. V ptuj-skem sodnem okraju se bodo letos po-pravljali trije veliki mostovi in sicer dravski most na Borlu, ter dva mosta čez Dravinjo in sicer: v St. Vidu ter pri Ptujski gori. Mostovi so bili že ta-ko slabi, da se morajo letos temeljito popraviti. Stroški za popravila zna-šajo blizu pol milijona kron. Upa-a, da bo država prisločila na pomoč z denarnimi sredstvi.

LESENE HIŠE. V najnovejši do-bi so postali ljudje zelo iznajdljivi. V mestih vlada veliko pomanjkanje ste-novanj in za to iščejo iz te zagate iz-hoda. Ponekod so poizkusili z betonski-mi hišami, a so jih začeli opuščati, ker so mrzle in je treba dalje časa, predno jih zgradijo. Sedaj so ustano-vili v Zagrebu neko delniško družbo, ki izdeluje lesenje za stavbo manjših hiš. Zgolovljeno je vse, okna, vrata, streha itd. in se hiša lahko v kratkem času postavi.

REKVIZICIJE v N. AVSTRIJI. Kdor v Nemški Avstriji ne more ali noče oddati svoje živine, mora plačati za 1 kg žive teže od oddaji določene živine 12 K. Če n. pr. določi rekvizi-cijska komisija, da mora kmēt oddati vola, ki tehtata 1200 kg, mora plačati 14.400 K odkupnine.

BIVSA nemška cesarica na smrtni postelji. Zdravstveno stanje bivše nemške cesarice se je tako poslabšalo, da ni upanja na okrevanje. Njene u-re so baje štele.

RUSIJA—RUMUNIJA. Bivši ge-neral v Wranglovi armadi, Marušev-ski, je v sporu med Rusijo in Rumu-nijo izjavil, da bodo Rusi v spomladi naperili svojo ofenzivo proti Rumuniji, ker je spor med Rusijo in Rumunijo zaradi Besarabije nepremosljiv. Ru-sija zahteva od Rumunije Besarabijo, a tej odločni ruski zahtevi se pa Ru-munija ravno tako odločno protivi. S Poljsko ne bo Rusija pričela nobene ofenzive, kajti poljske čete so v zidnji rusko-poljski vojni Ruse tako naci-štile, da si bodo Rusi dobro prizna-li, predno bi vnovič začeli vojno s Poljsko. General Maruševski cenil šte-vilo ruskih čet na celi fronti od Is-stonske notri do Črnega morja na 400.000 mož, ki so dobro oboroženi.

BREZPOSELNOST v Ameriki. Jugoslovanski generalni konzulat v Čikagu razglašja, da je naraslo števi-lo brezposelnih v Ameriki na tri mili-jone.

Gospodarstvo.

Kmetijsko šolstvo.

Dne 30. decembra p. l. se je vršilo pri poverjeništvu za kmetijstvo po-svetovanje, ki se je bavilo s vprašan-jem novih kmetijskih šol v Sloveniji. Šele so se udeležili ravnatelj kmetijskih šol, ravnatelj Kmetijske družbe in oba strokovna poročevalca poverje-ništvu za kmetijstvo. V tej seji se je sklenilo ustanoviti v Mariboru srednje kmetijsko šolo. Toliko poročajo listi.

Nam, ki nam je dobrobit sloven-skega kmetijskega ljudstva na srečo, pa ni vseeno, kako mislijo gospodje reše-vati slična vprašanja, ker smo mnen-ja, da mora poverjeništvu za kmetij-stvo šteti v prvi vrsti koristi našega kmeta. V Mariboru imamo vinorejsko in sadjarsko šolo, ki je bila zgrajena v namen, da se v njej izobrazijo si-novi naših posestnikov praktično in teoretično. Šola je, kakor očijo izkú-snje, zadostovala in služila izbornu svojemu namenu. Lansko leto so listi prinesli poročilo, da nameravajo me-rodajni krogi nastaniti v poslopu vo-